

URVAL MED ANSVAR

Det kan vara lätt att tänka att det bara är i diktaturer som censur förekommer, men faktum är att hela tiden, överallt i världen, görs urval i informationsströmmar. Urvalskriterierna är kanske inte alltid uttalade och nedtecknade men de finns hela tiden där och påverkar våra val. Så var går gränsen? Vad är urval och vad är censur?

Bibliotek är urval.

Och så bör det också vara. Bibliotekarier bör använda sin kompetens för att skapa ett användbart och relevant mediebestånd. Vi måste våga välja och välja bort. Mitt bland all statistik och kvantitativa utvärderingsmodeller gäller det att inte tappa bort bibliotekens uppdrag. Varför gör vi egentligen det här? Det blir en balansakt där vi dessutom behöver vara självreflexiva och eftersträva medvetenhet om hur våra egna roller och samhällliga positioner påverkar oss. Om jag kan definiera mig som vit och/eller heterosexuell, cis-person från medelklassen utan varken synliga eller osynliga funktionshinder, hur påverkar det mitt arbete? Vilka sanningar tar jag för givna? Vad gör det med min blick?

Under året som gått har kulturdebatten rasat och bibliotekens mediehantering har hamnat i skottelden. Det har skrikits högt om censur, yttrandefrihet och politisk korrekthet, så högt att det ibland inte har gått att höra vad diskussionerna egentligen handlar om. Och ibland är tanken nära till hands att det kanske är det som är meningen. Att utnötandet av värdeladdade ord ska få oss att ta dem på mindre allvar, att vi ska luras att tro att det bara finns svart eller vitt, gott eller ont, inga gråskalor. Men det är viktiga frågor och biblioteken kommer inte undan dem. När debatten har svalnat måste vi fortsätta prata om det på våra arbetsplatser och i vår vardag. Vi måste fortsätta prata om de val vi gör och varför vi gör dem. Och ta konsekvenserna av våra slutsatser.

BiS hoppas med det här numret kunna ge utrymme för en debatt med fler gråskalor, samt inspiration till ett mer nyanserat och reflekterat urvalsarbete.

Johanna Dalmalm & Eleonor Pavlov

redaktörer

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Ickekommersiell-Inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> Verket har publicerats i www.globalarkivet.se.